

EARLY LEARNING
& CHILDCARE

www.moray.gov.uk/elc

Twój wybory

Przewodnik po pierwszym
roku życia dla rodziców Moray

Polish
translation

moray
council

Zawartość

Wstęp	3
Przysługujące uprawnienia	4
Jak wybrać opiekę nad dzieckiem	6
Jakość	8
Program nauczania na rzecz doskonałości	10
Twoje potrzeby	12
Zainteresowania i osobowość dziecka	16
Rodzaje opieki nad dzieckiem	18
Model usług w przedszkolach	20
Jaką opiekę wybrać?	22
Kolejne kroki	24
Praca w placówkach ELC	26

Wstęp

Zespół ds. Wczesnego Nauczania i Opieki nad Dziećmi (Early Learning and Childcare – ELC) działający na terenie Moray posiada szerokie oświadczenie. Zespół nieustannie się powiększa i rozwija swoje kompetencje; nasi pracownicy działają w strukturach centralnych, w środowisku i w przedszkolach, aby zapewnić naszym najmłodszym uczniom wysokiej jakości doświadczenia. Z wielką radością witamy Państwa jako nowych rodziców w naszej społeczności.

Naszą wizją na terenie Moray dotyczącą ELC jest wspólna praca na rzecz budowania lepszej przyszłości dla naszych dzieci.

Wartości, które stanowią podstawę tej polityki to:

- Zabawa
- Zaangażowanie
- Dobroć
- Integracja
- Dbałość

Doświadczenia we wczesnym okresie dzieciństwa mają ogromny wpływ na przyszłość dziecka. Pierwsze pięć lat to najważniejszy okres w życiu dziecka, mający wpływ na jego przyszłe zdrowie, zadowolenie, wzrost, rozwój i umiejętność uczenia się.

Mózg dziecka rozwija się w zależności od jego najwcześniejszych doświadczeń. Dziewięćdziesiąt procent rozwoju mózgu dokonuje się w okresie od urodzenia do piątego roku życia. Szacuje się, że mózg trzyletniego dziecka jest dwa razy bardziej aktywny niż mózg osoby dorosłej. Największy wpływ na uczenie się dziecka we wczesnym okresie mają rodzice i opiekunowie.

Czas spędzany w towarzystwie innych dzieci i w środowisku wczesnego nauczania i opieki (ELC) to drugi z kolei ważny czynnik wpływający na wczesny rozwój – rozumiemy, że możliwość wyboru na tym etapie życia dziecka jest dla Państwa niezmiernie ważna.

W przekonaniu rady okręgu Moray wszystkie dzieci zasługują na jak najlepszy start w życiu, aby wyrastały na zdrowych, zadowolonych i śmiałych ludzi, zdolnych do wielkich osiągnięć.

Żywimy nadzieję, iż ten poradnik pomoże Państwu dokonać właściwych wyborów dotyczących nauczania i opieki nad Państwa dzieckiem.

Przysługujące uprawnienia

Od sierpnia 2021 r. wszystkim trzy- i czterolatkom oraz kwalifikującym się dwulatkom na terenie Moray będzie przysługiwać bezpłatne nauczanie i opieka (ELC) w wymiarze 1140 godzin.

Przysługujące godziny można rozłożyć na dwóch dostawców usług przez okres 50 tygodni w roku (jest to tzw. usługa całoroczna), 46 tygodni, lub wykorzystać je jedynie w okresie semestralnym, w zależności od potrzeb. Dziecko nie powinno spędzać więcej niż 10 godzin dziennie w placówce opiekuńczej.

Semestry pokrywane z funduszy rady rozpoczynają się w sierpniu, styczniu i kwietniu. Dziecko uzyskuje prawo do miejsca w przedszkolu po ukończeniu 3. roku życia, a jego uprawnienia trwają do chwili osiągnięcia wieku szkolnego.

Fundusze przeznaczone na te usługi rada Moray przekazuje bezpośrednio do przedszkola lub opiekuna dziecka. W razie zmiany dostawcy w okresie danego roku, fundusze zostaną przekazane do nowego przedszkola lub opiekuna, do którego przeniesie się dziecko, więc wystarczy jedynie zarejestrować nowego dostawcę.

Kwalifikacja dwulatków

Dzieci w wieku dwóch lat kwalifikują się do bezpłatnej opieki jeśli od ukończenia dwóch lat były objęte pieczęią zastępczą, w tym pieczęią zastępczą sprawowaną przez osoby spokrewnione, lub przez opiekunów ustalonych sądownie, albo gdy rodzice dziecka otrzymują:

Świadczenia dla osób o niskich dochodach	Świadczenia dla osób szukających pracy (zależne od dochodu)	Świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (zależne od dochodu)	
Świadczenia uniwersalne	Ulga podatkowa na dziecko (ulgi podatkowej dla pracujących nie uwzględnia się) przy dochodzie poniżej £16105	Najwyższa ulga podatkowa na dziecko oraz najwyższa ulga podatkowa dla pracujących przy dochodzie poniżej £7500 albo 4-tygodniowe przedłużenie ulgi podatkowej dla pracujących (płatność dla osób, których kwalifikacja do świadczeń dla pracujących wygasła)	Wsparcie w rozumieniu części VI ustawy o imigracji i udzielaniu azylu z 1999 r.

Jak wybrać opiekę nad dzieckiem

Wybór właściwej opieki dla dziecka może niekiedy wydawać się ponad siły. Rodzice pragną zapewnić dziecku bezpieczeństwo i zadowolenie w warunkach, które oferują zabawę, naukę i opiekę. Jednocześnie opieka ta musi sprostać potrzebom całej rodziny.

Wysokiej jakości wczesne nauczanie i opieka nad dzieckiem stanowi ważną podstawę dla zapewnienia prawidłowego rozwoju dziecka na całe lata.

Istnieją różnego rodzaju modele wczesnego nauczania i opieki, a wybór opcji, która najbardziej odpowiada tak dziecku jak i całej rodzinie zapewni spokój ducha rodzicom i zadowolenie dziecku.

Na następnych kilku stronach poruszamy kwestie, jakie rodzice powinni wziąć pod uwagę przy wyborze właściwej opieki dla swojego dziecka.

Jakość

Bez względu na rodzaj wybranej opieki, rodzice muszą mieć pewność, że dziecko będzie przebywać w profesjonalnie zapewnionych warunkach i pod opieką osób, które chcą jak najlepiej dla dziecka. Można to osiągnąć, wybierając wysokiej jakości przedszkole lub opiekuna do dziecka.

Inspektorat Opieki

Inspektorat Opieki sprawuje nadzór nad opieką w trybie dziennym nad dziećmi i prowadzi kontrole placówek zapewniających takie usługi w Szkocji. Wraz z innymi organami nadzoru przeprowadza inspekcje różnych organizacji na terenie Moray, aby monitorować ich działania na rzecz pomocy dorosłym i dzieciom.

Inspektorat Opieki ocenia jakość przedszkola i opiekunów do dzieci w skali 1-6 w odniesieniu do opieki i wsparcia, warunków, personelu oraz zarządzania i prowadzenia placówek.

1. Niezadowolająca

2. Słaba

3. Odpowiednia

4. Dobra

5. Bardzo dobra

6. Doskonała

Protokół z ostatniej inspekcji w każdej zarejestrowanej placówce ELC lub u

opiekuna do dziecka można sprawdzić na stronie: www.careinspectorate.com.

Szkocki Wydział Edukacji

Wydział Edukacji stawia sobie za cel propagowanie innowacji i usprawnień w dziedzinie wczesnego nauczania i opieki nad dziećmi. Inspektorzy podczas wizyt skupiają się na jakości nauczania i osiągnięciach dzieci w nauce czytania, pisania i liczenia, jak również w zakresie zdrowia i dobrostanu, stosując liczne wskaźniki jakości.

W ramach nadzoru, placówki ELC uczestniczą również w procesie samooceny korzystając z wytycznych zawartych w poradniku pt. „Jakość wczesnego nauczania i opieki nad dzieckiem” (‘How good is our early learning and childcare?’). Protokoły z inspekcji dostępne są na stronie: www.education.gov.scot.

Gwarancja jakości i personel

Warto sprawdzić, jakie procedury stosuje się w przedszkolu lub u opiekuna do dziecka w celu zapewnienia jakości usług. Wszystkie przedszkola na terenie Moray współpracują z urzędnikiem ds. ustawicznego doskonalenia oraz z dwoma nauczycielami nauczania początkowego. Opiekunowie do dzieci współpracują z urzędnikiem ds. rozwoju, co zapewnia skuteczność wspólnych działań.

Wszystkie osoby pracujące z małymi dziećmi na terenie Szkocji muszą być zarejestrowane w Szkockiej Radzie Opieki Społecznej (Scottish Social Services Council (SSSC)), która sprawuje nadzór na personelem w Szkocji i odpowiada za to, by usługi zapewniali zaufani, wykwalifikowani i pewni własnych sił pracownicy.

Program nauczania na rzecz doskonałości

Program nauczania na rzecz doskonałości ma na celu pomóc dzieciom i młodzieży zdobyć wiedzę, umiejętności i przymioty niezbędne do życia w XXI wieku, w tym umiejętności przydatne w uczeniu się, w pracy i w życiu.

Program ten obejmuje wszystkie dzieci w Szkocji w wieku od 3 do 18 lat i ma za zadanie przygotować je do życia w szkole i poza nią.

Realizacja zamierzeń

Being Me (kim jestem) to główny dokument stosowany w nauczaniu początkowym, zawierający podstawowe wiadomości na temat właściwości rozwoju dziecka. Pracownicy zapewniający dzieciom wysokiej jakości usługi w placówkach ELC na terenie Moray powinni znać założenia programu 'Realizacja zamierzeń'. Wytyczne pomagają pracownikom ustalić, jakie interakcje, doświadczenia i warunki należy dzieciom zapewnić, aby mogły się uczyć i rozwijać od pierwszych chwil aż do rozpoczęcia szkoły podstawowej.

Pedagogika zorientowana na dziecko w praktyce

Wrażliwe interakcje – szlifowanie umiejętności wchodzenia i wycofywania się

Elastyczne doświadczenia – ucz się od dziecka, aby informować o praktyce

Różnorodność przestrzeni – na zewnątrz i wewnątrz

Poinformowany o działaniach, emocjach i słowach dziecka
Co musi zostać, aby wzmocnić rozwój i uczenie się?
Co należy zmienić, aby inspirować do nauki i rozwoju?

Szkocki program żywieniowy 'Mleko i zdrowy posiłek'

Program nastawiony jest na zapewnienie zdrowia i dobrostanu małym dzieciom i zaszczepienie im zdrowych nawyków na całe życie. Naszym wspólnym zamierzeniem jest objęcie wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym na terenie Moray programem żywienia 'Mleko i zdrowy posiłek', wpajając im od małości zwyczaj regularnego spożywania wysokiej jakości produktów mlecznych, warzyw i owoców. Z korzyścią dla rodziców będzie fakt, iż program jest w pełni finansowany, dzięki czemu nie poniosą dodatkowych kosztów na owoce, warzywa i mleko, gdy dziecko pójdzie do przedszkola.

Twoje potrzeby

Elastyczność / Godziny

W jakich godzinach i w które dni dziecko będzie korzystać z placówki ELC? Jeśli rodzic pracuje, należy pamiętać, aby uwzględnić czas dojazdu na dowóz i odbiór dziecka. Należy rozważyć, czy dojazdy są w godzinach szczytu czy po godzinach nauki w szkole jak również różne godziny pracy.

Wszystkie te kwestie należy wziąć pod uwagę, rozważając godziny otwarcia w przedszkolu lub oferowane przez opiekuna do dziecka.

Dostawcy usług finansowanych przez radę działają zwykle przez cały rok (50 tygodni w roku) i oferują opiekę od 08:00 do 18:00 lub dłużej. Każda placówka ma inne godziny otwarcia, należy więc to sprawdzić przed zarejestrowaniem dziecka.

Opiekunowie do dziecka często pracują wieczorami; mogą również oferować opiekę w okresie wakacyjnym. Informacji na temat dostępności usług należy zasięgnąć bezpośrednio u dostawcy.

Położenie

Warto się zastanowić, czy przedszkole lub opiekun do dziecka musi znajdować się w pobliżu miejsca pracy czy nauki czy raczej w pobliżu domu? Kto będzie odbierał dziecko z przedszkola lub od opiekuna i skąd będzie jechać? Jeśli obowiązki są podzielone, czy wszystkim odpowiada dana lokalizacja?

Zapisanie dziecka do danej placówki ELC nie gwarantuje mu miejsca w tej samej szkole podstawowej. Służby ELC na terenie Moray nie prowadzą automatycznego naboru na terenie rejonów szkół podstawowych i rejestracja w przedszkolu nie gwarantuje miejsca w zrejonizowanej z nim szkole podstawowej. Przedszkola są zgrupowane zgodnie z rejonizacją szkół średnich w Grupie Szkół Zrejonizowanych (Associated School Group (ASG)).

Koszt

Wskazane jest zapytać o dodatkowe koszty, jakie rodzice będą musieli pokryć osobiście. Dotyczy to na przykład dodatkowych posiłków, pieluch, odbioru dziecka po godzinach, opłat rejestracyjnych lub dodatkowych godzin przed i po zajęciach, o ile istnieje taka opcja.

Jeśli dziecko wymaga dodatkowej opieki ponad godziny finansowane przez radę, do których jest uprawnione, należy ten koszt uwzględnić przy wyborze odpowiedniej placówki ELC. Jeśli są wolne miejsca, można zapłacić za dodatkowe godziny z własnej kieszeni.

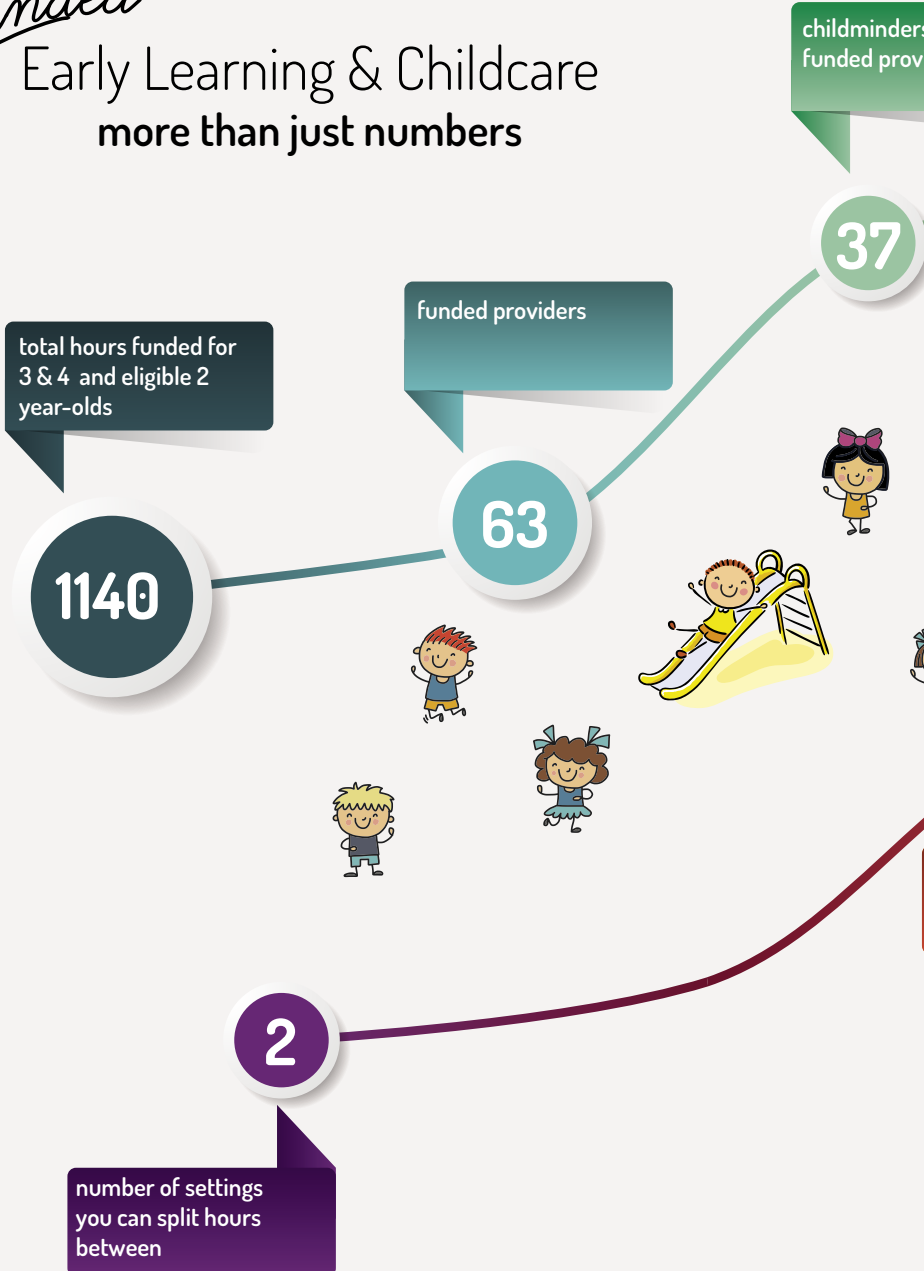
Na terenie Moray, rodziny pracujące mogą otrzymać dodatkową pomoc w zakresie kosztów opieki nad dziećmi w ramach programu nieopodatkowanej opieki nad dzieckiem (Tax-Free Childcare scheme). Na każde £8, jakie płaci rodzic, rząd dodaje £2, maksymalnie do £2000 rocznie na każde dziecko.

Rodzic uprawniony do ulgi podatkowej dla pracujących może uzyskać zwrot do 70% kosztów opieki nad dzieckiem, w zależności od dochodów, albo do 85% w przypadku otrzymywania świadczeń uniwersalnych. Ulgi podatkowe można wykorzystać na potrzeby opłaty kosztów opiekuna do dziecka, przedszkola, niani lub klubów pozaszkolnych.

Szczegóły wszystkich wymienionych powyżej programów można znaleźć na stronie: www.childcarechoices.gov.uk.

funded

Early Learning & Childcare more than just numbers

s in
ision

hours per week if
using term-time

30

23^{.75}
over 50 weeks
or
25
over 48 weeks

hours per week if using
year round

10

maximum number of
funded hours in a
setting per day

www.moray.gov.uk/ELC

Zainteresowania i osobowość dziecka

Jaki charakter ma dziecko? Czy dobrze się czuje w otwartej przestrzeni? Być może warto znaleźć mu przedszkole na świeżym powietrzu. Czy może woli bardziej opiekę indywidualną w małej grupie dzieci? Być może będzie się lepiej czuć u opiekuna. Czy dziecko jest towarzyskie i lubi nawiązywać kontakty w większej grupie? Takie warunki znajdzie w przedszkolu.

Jeśli dziecko nie miało dostępu do powyższych doświadczeń, rodzice być może zechcą rozwinąć u dziecka większe poczucie pewności siebie. Wszystkie przedszkola i opiekunowie chętnie pozwalają rodzicom odwiedzić swoje placówki, co pozwoli im znaleźć tę, które dziecku 'pasuje'. Ostateczny wybór należy do rodzica, który musi być zadowolony z podjętej decyzji.

Nasze placówki ELC oferują model opieki całorocznej lub semestralnej, co pozwala uwzględnić indywidualne potrzeby rodziców z dużą dozą elastyczności. Można ewentualnie wybrać model złożony, korzystając z przedszkola i opiekuna do dziecka albo rozdzielając fundusze między dwa przedszkola. Dalsze informacje na ten temat można uzyskać przy rejestracji dziecka.

Żywność

Wszystkie dzieci, których finansowane godziny obejmują porę lunchu, są uprawnione do fundowanego posiłku. Wskazane jest zapytać, jak to wygląda w danej placówce.

Wiele placówek, również partnerskich, oferuje lunch i podwieczorek, w cyklu czterotygodniowym. Kopie jadłospisu można zabrać do domu, dzięki czemu rodzic będzie dokładnie wiedzieć, co dziecko będzie jadło. Większość posiłków w placówkach ELC na terenie Moray przygotowywanych jest w stołówce szkolnej, choć niektóre placówki partnerskie oferują własne zdrowe i pożywne posiłki. Placówki, które oferują posiłki są zarejestrowane w organach ochrony środowiska.

Integracja i wsparcie dla potrzeb specjalnych

Jeśli dziecko ma specjalne potrzeby, warto dowiedzieć się, czy przedszkole jest w stanie je spełnić. Każda placówka ELC ma dostęp do wsparcia ze strony nauczyciela wczesnej interwencji, który pomaga dziecku rozwijać swoje możliwości.

Wszyscy pracownicy wspierający dzieci współpracują z rodzicami i wybraną placówką (przedszkolem lub opiekunem), ustalając właściwy plan pomocy dziecku. Zapewni to koordynowanie działań w realizacji planu. Aby spełnić potrzeby dziecka i rodziny, liczne organizacje współpracują ze sobą na zasadach partnerstwa, na przykład służba zdrowia, pedagog szkolny lub pracownik socjalny. Współpracę wielu organów działających na zasadzie partnerstwa wraz z dzieckiem i jego rodziną nazywa się często 'zespołem wokół dziecka', którego celem jest koordynowanie działań i wspólna praca, aby zapewnić dziecku właściwą pomoc we właściwym czasie.

Rodzaje opieki nad dzieckiem

Istnieje wiele różnych modeli opieki nad dzieckiem, co daje możliwość wyboru modelu najbardziej odpowiedniego dla dziecka i jego rodziny. Godziny opieki finansowanej przez radę można rozdzielić na dwie różne placówki, w zależności od potrzeb, o ile wybrane placówki oferują taką możliwość.

Godziny finansowanej opieki można wykorzystać w placówkach opisanych poniżej.

Opiekunowie do dzieci

Opiekun do dziecka zajmuje się dziećmi we własnym domu i często sprawuje opiekę nad dziećmi z różnych grup wiekowych, niekiedy od niemowląt aż do dzieci w ostatniej klasie szkoły podstawowej, dzięki czemu rodzeństwo może być pod opieką tej samej osoby.

Większość opiekunów zapewnia opiekę w godz. od 08:00 do 18:00, choć niektórzy pracują również wcześniej rano, wieczorami i w weekendy.

Opiekun może zapewnić elastyczne godziny pracy, odbierać dzieci ze szkoły, odprowadzać je do domu, jak również opiekę w okresie wakacji.

Opiekun zapewnia dziecku opiekę, zabawę i naukę, podobnie jak w przedszkolu, ale w warunkach domowych. Zabiera również często dzieci do okolicznych parków, na place zabaw i do domów kultury.

Przedszkola / grupy przedszkolne / przedszkola na świeżym powietrzu

Placówki ELC na terenie Moray noszą różne nazwy, lecz wszystkie muszą być zarejestrowane w Inspektoracie Opieki w charakterze dostawcy usług w zakresie opieki dziennej nad dziećmi (Day Care of Children's Services).

Bez względu na to czy jest to przedszkole zapewniające opiekę w całości na świeżym powietrzu, przedszkole, które oferuje opiekę pod dachem i w plenerze; czy też grupa przedszkolna, wszystkie prowadzone są przez wykwalifikowany zespół pracowników, zapewniając holistyczne podejście do opieki. Pracownicy rozbudzają zainteresowania dziecka i dostosowują ich potrzeby tak, aby zapewnić dziecku rozwój poprzez całą gamę doświadczeń dopasowanych do różnych poziomów umiejętności.

Placówki ELC oferują elastyczne godziny i różnego rodzaju modele opieki, aby sprostać potrzebom całej rodziny.

Poszkolne kluby opieki

Usługi oferowane w poszkolnych klubach opieki na terenie Moray przyjmują wiele różnych form:

- Zarejestrowane w Inspektoracie Opieki przedszkola dzienne / na świeżym powietrzu, które przyjmują dzieci w wieku przedszkolnym przed i po szkole, jak i w okresie wakacji.
- Wakacyjne grupy zabaw działające w okolicznych szkołach przez cały okres wakacji lub jego część (mogą je prowadzić szkoły lub inne organizacje).
- Programy zajęć sportowych, często działające w okolicznych ośrodkach sportowych.
- Krótkie sesje oferujące konkretne zajęcia przez kilka dni w okolicznych placówkach takich jak sale parafialne, często prowadzone przez ochotników.

Dni i godziny otwarcia mogą być różne. Niektóre działają w każdym okresie wakacyjnym, inne przez cały rok, a jeszcze inne tylko latem.

Większość takich klubów pracuje na zasadzie zabawy, gdzie dzieci decydują i kontrolują rodzaj i cel zabaw, które nie są prowadzone czy ukierunkowane. Proces zabawy dzieci obejmuje poznawanie nowych rzeczy, testowanie granic swoich zdolności w miarę rozwoju, uczenie się na sukcesach i

błędach, aby rozwijać odporność i zdolność adaptacji.

Nianie

Nianie opiekują się dzieckiem w jego własnym domu. Zapewniają bardzo dogodne godziny, w tym późny wieczór i weekendy. Rodzic jest zobowiązany płacić niani miesięczną pensję, więc często uzgadnia się, że niania mieszka w domu dziecka, przez cały tydzień lub w wybrane dni, albo dojeżdża codziennie do pracy. Zapewniają dziecku indywidualną opiekę w jego własnym domu. Niania pomaga dziecku zachować codzienną rutynę i dostosowuje zajęcia do indywidualnych potrzeb rodziny (np. odprowadzanie i odbieranie dzieci do i ze szkoły lub przedszkola, zajęcia nadprogramowe, zabawy z innymi dziećmi i wycieczki).

Model usług w przedszkolach

Wszystkie placówki ELC na terenie Moray są prowadzone pod kierunkiem kierownika przedszkola lub kierownika grupy. Niektóre przedszkola działają przez cały rok (z wyjątkiem dwóch tygodni w okresie Bożego Narodzenia i nowego roku), natomiast inne otwarte są w okresie semestralnym, przez 30 godzin w tygodniu. Jeszcze inne mogą również zapewniać 46-godzinny tydzień, jak i opiekę podczas świąt Bożego Narodzenia, nowego roku i Wielkanocy, latem i w październiku – w takim modelu, finansowane jest 25 godzin w placówce ELC. Właściwy model należy wybrać podczas rejestracji.

W przypadku wykorzystywania przysługujących funduszy przez cały rok (50 tygodni), przydział ten rozkłada się na 23.75 godzin w skali tygodnia. W modelu 46-tygodniowym, na tydzień przypada 25 godzin.

Niektóre finansowane placówki umożliwiają nabycie dodatkowych godzin, w miarę możliwości.

Należy nadmienić, że dzieci nie są objęte rejonizacją danej szkoły podstawowej, jednakże przyznawanie miejsc odbywa się według kryteriów podanych na stronie 25.

Informacje dodatkowe

Według standardów Inspektoratu Opieki jesteśmy zobowiązani zachować wymagane proporcje dotyczące liczby dzieci przypadających na każdą osobę dorosłą w przedszkolu.

Proporcje personelu w stosunku do dzieci w przedszkolach:

Proporcje wiekowe (w latach)	Dzieci na dorosłego
Poniżej 2 lat	3 na 1
Dwu i trzylatki	5 na 1
Trzy i czterolatki	8 na 1

Jaką opiekę wybrać?

Wybór należy w pełni do rodziców. Należy zarejestrować się w wybranej placówce ELC, do której chcą Państwo posłać dziecko. Każda placówka ma ograniczoną liczbę dostępnych miejsc. Wypełniając wniosek drogą internetową, należy wobec tego podać również drugą i trzecią co do wyboru placówkę, aby zwiększyć szanse na uzyskanie miejsca w wybranej placówce.

Po dokonaniu wyboru, należy skontaktować się z placówkami, aby uzyskać informacje na temat procesu przyjmowania dzieci.

Placówki, które oferują fundowane miejsca w wymiarze 1140 godzin podane są na stronie: http://www.moray.gov.uk/moray_standard/page_116586.html Informacje te można również uzyskać, kontaktując się z radą Moray.

Warto pamiętać, że niekoniecznie trzeba wybrać przedszkole w pobliżu miejsca zamieszkania. Rozumiemy, że niekiedy rodzicom wygodniej jest umieścić dziecko w pobliżu miejsca pracy lub w okolicy miejsca zamieszkania innych członków rodziny. Trudno jednak zagwarantować miejsce w oddalonych placówkach, gdyż dziecko w rejonie szkoły średniej będzie

miało pierwszeństwo, ale wybór należy do rodziców.

Aby rozdzielić godziny opieki między przedszkolem i opiekunem, należy zarejestrować się w obu placówkach.

I co dalej?

Rejestracja

Wybrawszy najlepszą opcję dla siebie i swojego dziecka, należy wejść na stronę: <https://online.moray.gov.uk/site/wss/request/elcreg>, aby wypełnić formularz rejestracji. W razie braku technologii umożliwiającej dostęp do internetu, wniosek rejestracyjny można otrzymać pocztą, dzwoniąc pod numer 01343 563374.

Rejestracji należy dokonywać w styczniu, aby dziecko mogło otrzymać opiekę w sierpniu, styczniu lub kwietniu – jest tylko jeden okres rejestracji w roku.

Rejestrując dziecko przez internet, należy przestać akt urodzenia dziecka i dowód miejsca zamieszkania.

Wypełniając wniosek, rodzice będą musieli wybrać 3 placówki, więc warto dobrze się zastanowić przed podjęciem decyzji co do rodzaju placówki ELC.

Wniosek rejestracyjny w internecie jest dostępny także w przypadku, gdy rodzice przeprowadzili się na ten teren po zakończeniu rejestracji.

Jeigu persikelsite j naują rajoną praėjus registracijos savaitei, nesijaudinkite, nes internetinė forma bus vis dar prieinama.

Przydzielanie miejsc

Wszystkie placówki ELC są obecnie zobowiązane w pierwszej kolejności przydzielać miejsca według następujących kryteriów:

1. Dziecko obecnie uczęszczające do przedszkola
2. Dziecko zamieszkałe na obszarze rejonizacji szkoły średniej, które ma rodzeństwo w przedszkolu
3. Dziecko zamieszkałe na obszarze rejonizacji szkoły średniej
4. Dziecko objęte zintegrowanym planem opieki (Coordinated Support Plan) lub oceny przez kuratorium oświaty
5. Dziecko zamieszkałe poza obszarem rejonizacji szkoły średniej, które ma rodzeństwo w przedszkolu
6. Dziecko zamieszkałe poza obszarem rejonizacji szkoły średniej

Pierwszeństwo na podstawie każdego z powyższych kryteriów przysługuje najpierw dziecku starszemu, a następnie tym, które według linii prostej mieszka najbliżej wybranej placówki.

Ramy czasowe przyznawania miejsc:

Data rozpoczęcia kwalifikacji	Harmonogram alokacji
Sierpień	Przed Wielkanocą
Styczeń	Listopad lub grudzień
Kwiecień	Luty lub marzec

Uwaga: jeśli wybrana placówka ELC jest w pełni obsadzona, rodzice nie otrzymają powiadomienia. Placówka następną w kolejności automatycznie skontaktuje się z rodzicami. Jeśli wszystkie wybrane placówki są obsadzone, rada Moray skontaktuje się z rodzicami w celu omówienia innych możliwości.

Placówki opieki podane są na stronie: http://www.moray.gov.uk/moray_standard/page_116586.html Należy wybrać zakładkę Early Learning & Childcare Provider.

Dodatkowe informacje na temat usług ELC na terenie Moray można znaleźć na stronie: <https://sites.google.com/my.glow.scot/elcmoray/home>

Kolejne kroki

Po dokonaniu rejestracji, gdy dziecko się zakwalifikuje, rodzice otrzymają powiadomienie bezpośrednio z placówki, gdzie przyznano dziecku miejsce z potwierdzeniem dni i godzin oferowanej opieki.

W piśmie znajdują się również informacje o tym, czego się spodziewać w pierwszych kilku dniach, np. szczegóły dotyczące okresu przejściowego, gdy dziecko będzie w placówce krócej, aby zaczęło się przyzwyczajać do nowej zmiany w życiu.

W przypadku nieotrzymania tych informacji przed rozpoczęciem semestru, należy skontaktować się bezpośrednio z przedszkolem lub opiekunem i poprosić o przesłanie szczegółów.

Ani się Państwo nie obejrzą, a już nadejdzie czas, żeby dziecko poszło do przedszkola lub do opiekuna i codziennie będzie zadziwiać rodziców wszystkim, czego się będzie uczyć!

Rozpoczęcie szkoły

Informacje na temat rejestracji dziecka w szkole można znaleźć na stronie szkoły podstawowej w danym rejonie.

Odroczenie rozpoczęcia szkoły

Jeśli dziecko kończy 5 lat w okresie między rozpoczęciem semestru w sierpniu a ostatnim dniem lutego następnego roku, można odroczyć postanie dziecka do szkoły do sierpnia następnego roku.

Przed podjęciem decyzji o odroczeniu, należy rozważyć następujące kwestie:

- Prośbę o odroczenie należy omówić z placówką ELC, do której dziecko uczęszcza jak również ze szkołą podstawową, do której ma pójść.
- Ostateczną decyzję podejmuje się łącznie między rodzicami i zespołem odpowiedzialnym za nauczanie dziecka.

Jeśli rada Moray przychyli się do prośby o odroczenie, dziecko nadal będzie otrzymywać finansowane godziny opieki do czasu rozpoczęcia szkoły.

Wcześniejsze rozpoczęcie szkoły

Prośbę o wcześniejsze postanie dziecka do szkoły można złożyć, gdy dziecko skończy 4.5 roku. Zespół ds. oceny ws. wczesnego rozpoczęcia nauki dokona oceny dziecka i wyda opinię na temat tego, czy nauczanie w szkole jest dla dziecka właściwe na danym etapie.

Prośby o wcześniejsze rozpoczęcie nauki w szkole należy składać pisemnie na adres:

Education
Moray Council, Council Office,
High Street, ELGIN
IV30 1BX

01343 563374

education@moray.gov.uk

Praca w placówkach ELC

Pracownicy działający na polu wczesnego nauczania i opieki odgrywają ogromną rolę w kształtowaniu życia przyszłych pokoleń. Wszyscy nasi pracownicy, od personelu pomocniczego, poprzez nauczycieli, aż do kierowników przedszkoli na drodze swojej kariery pomagają dzieciom na terenie Moray osiągnąć pełny potencjał.

Jest to kariera dla osób z pasją, które z oddaniem i entuzjazmem podchodzą do pracy z dziećmi. Powrót do pracy lub zmiana kariery po urodzeniu dziecka może być nie lada wyzwaniem. Pracodawca, który rozumie wymagania młodej rodziny może pomóc przy zmianie kierunku pracy zawodowej.

Osoby, które chciałyby spędzać czas w domu z własnymi dziećmi i dopasować godziny pracy do godzin nauczania w szkole i wakacji, zachęcamy do rozważenia kariery w charakterze opiekuna do dzieci. Opiekunowie prowadzą działalność własną i opiekują się dziećmi we własnym domu. Sami określają swoje dni i godziny pracy.

Praca z dziećmi poniżej lat pięciu w przedszkolu lub ośrodku opieki dziennej daje również możliwość osiągnięcia równowagi między pracą i życiem rodzinnym. Można zacząć od wolontariatu, aby sprawdzić, czy odpowiada nam taka kariera. Kto wie, może zainspirujesz całe pokolenie młodych ludzi!

Dalsze informacje na temat możliwości pracy na polu ELC można znaleźć na stronie:

www.childcarecareersscotland.scot

Dane kontaktowe

Dalsze informacje i pomoc w zakresie kwestii poruszanych w niniejszym poradniku można uzyskać w wydziale oświaty rady Moray.

Można również skontaktować się bezpośrednio z przedszkolem w sprawie ewentualnej możliwości pracy.

Nasz zespół chętnie pomoże Państwu dokonać właściwego wyboru dla siebie i rodziny.

Education, Moray Council, Council
Office, High Street, ELGIN

IV30 1BX

01343 563374

education@moray.gov.uk

www.moray.gov.uk/elc

[https://sites.google.com/my.glow.scot/
elcmoray/home](https://sites.google.com/my.glow.scot/elcmoray/home)

